

Economische voorjaarsprognose 2022: Russische invasie is test voor economische veerkracht

Brussel, 16 mei 2022

Vóór het uitbreken van de oorlog wezen de vooruitzichten voor de economie van de EU op een duurzame en krachtige expansie. De Russische invasie van Oekraïne heeft echter nieuwe uitdagingen met zich meegebracht, net op het moment waarop de Unie zich had hersteld van de economische gevolgen van de pandemie. De oorlog heeft een verdere opwaartse druk op de grondstoffenprijzen veroorzaakt, waardoor de bevoorrading opnieuw wordt verstoord en de onzekerheid toeneemt, en versterkt zo de tegenwind voor groei. Voor de oorlog werd verwacht dat die tegenwind zou luwen. Dit heeft de Europese Commissie ertoe gebracht de groeivoorzichten van de EU naar beneden bij te stellen en de inflatieprognoses op te trekken.

Vertraging van de groei doordat oorlog de tegenwind verder aanwakkert

Tijdens de prognosehorizon zal het bbp van de EU naar verwachting positief blijven dankzij het gecombineerde effect van de heropeningen na de lockdown en de sterke beleidsacties om de groei tijdens de pandemie te ondersteunen. De heropening van contactintensieve diensten na de pandemie, een sterke en aantrekkende arbeidsmarkt, een kleinere groei van de spaartegoeden en begrotingsmaatregelen om de stijgende energieprijzen te compenseren zullen de particuliere consumptie stimuleren. De investeringen zullen ten volle profiteren van de uitrol van de [herstel- en veerkrachtfaciliteit](#) en de daaraan gekoppelde hervormingsagenda.

De verwachte reële bbp-groei in zowel de EU als de eurozone bedraagt nu 2,7 % in 2022 en 2,3 % in 2023, tegenover respectievelijk 4,0 % en 2,8 % (2,7 % in de eurozone) in de tussentijdse winterprognoses 2022. De daling voor 2022 moet worden gezien tegen de achtergrond van de dynamiek die de economie vorig jaar in het voorjaar en de zomer aanwakkerde, waardoor de jaarlijkse groei dit jaar ongeveer 2 procentpunt hoger ligt. De productiegroei is in de loop van het jaar teruggelopen van 2,1 % tot 0,8 %.

Met name de stijging van de energiegrondstoffen treft de economieën van de EU en wereldwijd. Hoewel de prijzen vóór de oorlog reeds aanzienlijk waren gestegen ten opzichte van de lage prijzen tijdens de pandemie, heeft de onzekerheid over de bevoorrading de prijzen omhoog gestuwd en de tegelijkertijd de volatiliteit doen toenemen. Dit geldt voor levensmiddelen en andere basisgoederen en -diensten, waarbij de koopkracht van de huishoudens afneemt.

De door de oorlog veroorzaakte verstoringen van de logistiek en de bevoorradingsketens, alsook de stijgende grondstofprijzen, komen bovenop de verstoringen van de wereldhandel door de drastische maatregelen die in delen van China nog steeds van kracht zijn om COVID-19 in te dammen. Dit alles weegt op de productie.

Energieprijzen stuwen inflatie naar recordhoogte

De inflatie neemt sinds begin 2021 toe. Van 4,6 % op jaarbasis in het laatste kwartaal van 2021 steeg de inflatie in het eerste kwartaal van 2022 tot 6,1 %. De totale inflatie in de eurozone steeg in april tot 7,5 %, het hoogste percentage in de geschiedenis van de monetaire unie.

Volgens voorspellingen zou de inflatie in de eurozone in 2022 6,1 % bedragen en in 2023 dalen tot 2,7 %. Voor 2022 als geheel is dat een aanzienlijke bijstelling naar boven ten opzichte van tussentijdse winterprognose voor 2022 (3,5 %). De inflatie zal naar verwachting in het tweede kwartaal pieken op 6,9 % en daarna geleidelijk afnemen. Voor de EU wordt verwacht dat de inflatie zal stijgen van 2,9 % in 2021 tot 6,8 % in 2022, en daarna zal afnemen tot 3,2 % in 2023. Voor 2022 en 2023 wordt voor zowel de EU als de eurozone een gemiddelde kerninflatie van meer dan 3 % voorspeld.

Sterke en verder aantrekkende arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt staat bijzonder sterk bij de aanvang van deze nieuwe crisis. In 2021 creëerde de economie van de Unie meer dan 5,2 miljoen nieuwe banen, waardoor bijna 3,5 extra mensen hun weg vonden naar de arbeidsmarkt. Het aantal werklozen daalde tegelijkertijd met ongeveer 1,8

miljoen. De werkloosheidsgraad dook eind 2021 onder vorige laagterecords.

De arbeidsomstandigheden zullen naar verwachting verder verbeteren. De werkgelegenheidsgraad zal volgens de prognoses die jaar opnieuw met 1,2 % toenemen, een cijfer dat vooral te danken zou zijn aan de sterke dynamiek in de tweede helft van het jaar. Mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten naar de EU zullen naar verwachting slechts geleidelijk de arbeidsmarkt betreden. De impact zou pas vanaf volgend jaar zichtbaar worden.

De werkloosheidsgraad zou verder dalen tot 6,7 % dit jaar en 6,5 % in 2023 in de EU en tot respectievelijk 7,3 % en 7,0 % in 2022 en 2023 in de eurozone.

De begrotingstekorten dalen maar de kosten van de oorlog lopen op

Ondanks de kosten van maatregelen om de gevolgen van de hoge energieprijzen te verzachten en Oekraïense vluchtelingen te ondersteunen, zal het totale overheidstekort in de EU in 2022 en 2023 naar verwachting verder dalen naarmate de tijdelijke COVID-19-steunmaatregelen verder worden opgeheven. Van 4,7 % van het bbp in 2021 zal het tekort in de EU in 2022 en 2023 naar verwachting dalen tot respectievelijk 3,6 % en 2,5 % van het bbp (3,7 % en 2,5 % in de eurozone).

Na in 2021 te zijn gedaald tot ongeveer 90 % (97 % in de eurozone) van de historische piek van bijna 92 % van het bbp in 2020 (bijna 100 % in de eurozone), zal de geaggregeerde schuldquote van de EU naar verwachting dalen tot ongeveer 87 % in 2022 en 85 % in 2023 (respectievelijk 95 % en 93 % in de eurozone). Dat zijn hogere cijfers dan vóór de COVID-pandemie.

De onzekerheid en risico's hangen af van de ontwikkeling van de oorlog

De risico's voor de prognose van de economische bedrijvigheid en de inflatie zijn sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de oorlog, en met name van de gevolgen van die oorlog op de energiemarkten.

Gezien de grote onzekerheid gaat de basisprognose vergezeld van een modelgebaseerde scenarioanalyse, waarmee een simulatie gemaakt is van hogere prijzen van energiegrondstoffen en van een directe stopzetting van de gastoevoer uit Rusland. In dit laatste, ernstiger scenario, zouden de groeicijfers van het bbp in respectievelijk 2022 en 2023 ongeveer 2,5 en 1 procentpunt lager liggen dan in het referentiescenario. De inflatie zou ten opzichte van dat scenario stijgen: in 2022 met 3 procentpunten en in 2023 met meer dan 1 procentpunt.

Naast die potentiële verstoringen van de energievoorziening kan de groei in het gedrang komen als de problemen in de toeleveringsketens groter worden dan verwacht en de prijzen van andere grondstoffen dan energie, met name van voedingsmiddelen, verder blijven stijgen, waardoor de prijzen in het algemeen stijgen. Onverwacht grote tweederonde-effecten bovenop een geïmporteerde inflatieschok kunnen samen stagflatie op gang brengen. Een sterke inflatiedruk gaat ook gepaard met een toenemende druk op de financieringsvoorwaarden. Ten slotte blijft ook COVID-19 een risicofactor.

Bovenop deze onmiddellijke risico's, leidt de Russische invasie van Oekraïne tot een economische ontkoppeling van de EU en Rusland. De gevolgen daarvan zijn op dit moment moeilijk te voorspellen.

Enkele reacties van de leden van de Commissie:

Valdis **Dombrovskis**, uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen: *"Het lijdt geen twijfel dat de economie van de EU een moeilijke periode doormaakt als gevolg van de oorlog van Rusland tegen Oekraïne. Wij hebben onze prognoses dienovereenkomstig verlaagd. De overheersende factor is de stijging van de energieprijzen, die de inflatie naar recordhoogtes stuwt en een zware belasting vormt voor onze huishoudens en bedrijven. Hoewel de groei dit en volgend jaar zal aanhouden, zal die veel lager liggen dan verwacht. De onzekerheid en risico's in de vooruitzichten blijven groot zolang de Russische agressie blijft duren. Een aantal positieve elementen zullen ons echter helpen om deze crisis te doorstaan. De fundamenten van onze economie zijn robuust: voor de oorlog vertoonde de economie van de Unie een sterk herstel en stevige groei. Er worden meer banen gecreëerd, meer mensen vinden hun weg naar de arbeidsmarkt en de werkloosheid blijft laag. De volledige uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen door de lidstaten zal onze economische sterkte een broodnodige boost geven."*

Paolo **Gentiloni**, commissaris voor Economie: *"De Russische invasie van Oekraïne veroorzaakt onnoemelijk lijden en enorme verwoesting, maar weegt ook op het economisch herstel van Europa. De oorlog doet de energieprijzen stijgen en verstoort de bevoorradingketens, waardoor de inflatie gedurende een langere periode hoog zal blijven. De sterke economische heropleving van 2021 zal een blijvend positief effect hebben op de groeipercentages dit jaar. Een sterke arbeidsmarkt, de heropening na de pandemie en NextGenerationEU moeten onze economieën verder ondersteunen en de overheidsschuld en -tekorten helpen drukken. Deze prognose gaat echter gepaard met een grote*

onzekerheid en risico's die nauw verbonden zijn met het verloop van de Russische oorlog. Andere scenario's, waarbij de groei misschien lager zal liggen en de inflatie hoger zal zijn dan vandaag verwacht, kunnen niet worden uitgesloten."

Achtergrond

Deze prognoses zijn gebaseerd op een reeks technische aannames over wisselkoersen, rentetarieven en grondstoffenprijzen, met als afsluitdatum 29 april. Voor alle andere nieuwe gegevens, inclusief de aannames over het overheidsbeleid, is bij deze prognoses informatie tot en met 29 april meegenomen. Tenzij nieuwe beleidsmaatregelen zijn aangekondigd en voldoende gedetailleerd zijn uitgewerkt, is er bij de prognoses van uitgegaan dat het beleid ongewijzigd blijft.

De Europese Commissie publiceert jaarlijks twee uitgebreide prognoses (voorjaar en najaar) en twee tussentijdse prognoses (winter en zomer). De tussentijdse prognoses omvatten jaar- en kwartaaldata voor het bbp en de inflatie van het lopende en het volgende jaar voor alle lidstaten, naast geaggregeerde data voor de EU en de eurozone.

De economische zomerprognoses 2022 van de Europese Commissie actualiseren de prognoses voor het bbp en de inflatie en worden naar verwachting in juli 2022 gepresenteerd.

Meer informatie

Volledig document: [Economische voorjaarsprognose 2022:](#)

Volg vicevoorzitter **Dombrovskis** op Twitter: [@VDombrovskis](#)

Volg commissaris **Gentiloni** op Twitter: [@PaoloGentiloni](#)

Volg DG ECFIN op Twitter: [@ecfin](#)

IP/22/3070

Contactpersoon voor de pers:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Andrea MASINI](#) (+32 2 299 15 19)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)